

Karlstad den 27 januari 2011

Sida 1 (3)

PRESSINFORMATION

Forskningsstudie om översvämningsrisker kring Vänern och Göta älv presenterar nya höjdangivelser som möjliggör konkreta åtgärder

I samband med konferensen ”Planera för vatten i ett förändrat klimat” i Karlstad idag presenteras resultatet från en fördjupad studie av översvämningsriskerna kring Vänern och längs Göta älv. Resultatet av studien visar att tidigare beräknade vattenstånd kring Vänern blir något lägre och skapar goda förutsättningar för hur vi gemensamt kan arbeta vidare.

Initiativet till studien togs förra året av Länsstyrelsen Värmland, Länsstyrelsen Västra Götaland, de fyra länsförsäkringsbolagen i Värmland, Göteborg och Bohuslän, Skaraborg respektive Älvsborg, samt ”Kommuner i samverkan om Vänerns vattenreglering”, en samverkansgrupp mellan kommuner med Vänerkust.

Temat har varit aktuellt sedan 2007 då den statliga klimat- och sårbarhetsutredningen drog slutsatsen att risken för översvämningar och skred i Västsverige ökar så mycket i ett framtida förändrat klimat att förstärkta insatser för förebyggande åtgärder är motiverade. Man slog fast att det är nödvändigt att påbörja samhällets anpassning i Sverige redan nu.

– Scenarier för framtida förändringar i klimatet visar att Västsverige kommer att få torrare somrar, men samtidigt mer nederbörd totalt. Riskerna för översvämningar, skyfall och skred kommer att öka. Vad detta innebär för samhället och ekosystemen, hur vi ska anpassa oss till de ändrade förhållandena var bland annat frågor som engagerar kommuner, länsstyrelser, centrala myndigheter, universitet och näringsliv när de möts på årets konferens, säger Magnus Johansson, biträdande föreståndare Centrum för klimat och säkerhet vid Karlstads universitet och tillägger:

– Vattensystemet Vänern och Göta älv försörjer 1,5 miljoner invånare med dricksvatten. Eftersom EU:s största sjö är en del av vattensystemet är det intressant att studera ur ett internationellt perspektiv. Ansvarsfrågor, nyttjandekonflikter, sårbarhetsbedömningar, förslag på lämpliga förebyggande eller förberedande åtgärder, är några områden som kräver att flera aktörer samverkar. Ett ökat samarbete är nödvändigt, särskilt med tanke på att vattensystemet sträcker sig över flera olika administrativa gränser.

På den gemensamma konferensen i Vänersborg 2010 initierades en förstudie kring ökad avvattning av Vänern. Uppdraget att göra en fördjupad studie kring översvämningsriskerna i Vänern och Göta älv gick till SMHI.

Karlstad den 27 januari 2011

Sida 2 (3)

PRESSINFORMATION

Resultatet som presenteras på årets konferens visar på nya dimensionerande nivåer, där vattennivåer används som ett mått på översvämningsrisken. Sannolikheten att vi drabbas av denna nivå någon gång under 100 år är 1 procent. Studien visar att de nya vattennivåerna ligger något lägre än de som angavs i klimat- och sårbarhetsutredningens delbetänkande 2006. Detta beror bland annat på att nivåerna beräknats utifrån nya förutsättningar som tillkommit.

– De nya nivåerna är något lägre än de som angavs 2006, vilket främst beror på att en ny regleringsstrategi nu tillämpas, tillgången till nya klimatberäkningar och att en ny analys av vindens påverkan genomförts. Dessutom har en ny metod för beräkning av vattenståndet utvecklats liksom för tolkning av resultat från klimatmodellerna, säger professor Sten Bergström på SMHI.

Västsverige är redan idag utsatt för klimatrelaterade skador så som översvämningar, skred och ras. Och med stor sannolikhet kommer situationen att förvärras i ett förändrat klimat. För att öka kunskapen kring förutsättningarna och diskutera förebyggande åtgärder, inleddes under 2009 ett samarbete mellan de fyra länsförsäkringsbolagen i Värmland, Göteborg och Bohuslän, Skaraborg respektive Älvsborg, Länsstyrelsen Värmland och Länsstyrelsen Västra Götaland samt Centrum för klimat och säkerhet vid Karlstads universitet.

– Det goda och unika samarbetet mellan offentlig sektor, forskare och näringsliv har gjort att frågan kunnat föras framåt för att öka säkerheten, säger Ingemar Larsson, vd Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän.

Hittills har skadorna orsakade av höga vattennivåer, skred och skyfall varit begränsade, men risken för riktigt stora skador finns där och den växer. Höga vattennivåer kan inte bara ge egendomsskador för miljarder, de kan också slå ut dricksvattenförsörjning och kommunikationer.

– SMHI:s studie är en tillräcklig grund för att gå från ord till handling. En tydlig planeringsnivå gör det möjligt för kommunerna att planera, för fastighetsägare att skydda sin egendom och för räddningstjänsten att planera sina insatsbehov. De som kan fastställa den planeringsnivån är länsstyrelserna. Genom samarbetet och studien har översvämningsriskerna kring Väneren klarlagts på ett utmärkt sätt. Vi ser fram emot att tillsammans gå vidare för att skapa riktlinjer också för bebyggelse vid Göta älv och Västerhavet, fortsätter Ingemar Larsson, vd Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän.

Regeringen har gett länsstyrelserna ett särskilt uppdrag att samordna och driva arbetet med klimatanpassning för att lindra de negativa effekterna av klimatförändringar.

Karlstad den 27 januari 2011

Sida 3 (3)

PRESSINFORMATION

– Att förebygga och hantera framtida översvämningar är inte enbart en fråga för myndigheter och kommuner – här krävs även samverkan med näringsliv, kraftföretag och enskilda. Studien ska ses som ett värdefullt underlag för detta arbete. Nu ska länsstyrelserna i Värmland och Västra Götaland tillsammans med kommuner, näringsliv och enskilda kring Vänern ta fram gemensamma riktlinjer för planering och förebyggande åtgärder, säger Lennart Olofsson, säkerhetsdirektör på Länsstyrelsen Västra Götaland.

För mer information kontakta gärna:

Magnus Johansson, biträdande föreståndare Centrum för klimat och säkerhet vid Karlstads universitet

Telefon: 0730-362696 E-post: Magnus.Johansson@kau.se

Sten Bergström, professor SMHI

Telefon: 0708-15 82 92 E-post: sten.bergstrom@smhi.se

Ingemar Larsson, vd Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän

Telefon: 0705-75 75 71 E-post: ingemar.larsson@lansforsakringar.se

Lennart Olofsson, säkerhetsdirektör Länsstyrelsen Västra Götaland

Telefon: 0705-33 58 00 E-post: lennart.olofsson@lansstyrelsen.se

Ta del av SMHI:s studie i sin helhet och mer information om konferensen och programmet i övrigt här: www.kau.se/klimat-och-sakerhet